

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

PLAN

ODNOWY MIEJSCOWOŚCI

GARDEJA

Czerwiec 2010

Projekt jest finansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
2007-2013

Zleceniodawca:

Gmina Gardeja
ul. Kwidzyńska 27
82-520 Gardeja
tel. (0 55) 262 40 50
fax (0 55) 262 40 55
e-mail: info@gardeja.pl
http: www.gardeja.pl

Autor:

Rada Sołectwa
Sołectwa Gardeja

Koordynator opracowania:

mgr inż. Roman Wójcik

Wykonawca:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (0 59) 8 456 301-302
fax.(0 59) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
http: www.bmintl.com

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewna 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	4
1. RAPORT O STANIE	5
1.1. MIEJSCOWOŚĆ GARDEJA	5
1.2. SYNTETYCZNA CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	7
1.2.1. <i>Położenie .....</i>	7
1.2.2. <i>Miejscowość w statystyce .....</i>	8
1.2.3. <i>Struktura użytkowania i własności gruntów w Gardeji .....</i>	8
1.2.4. <i>Struktura wieku .....</i>	9
1.2.5. <i>Gospodarka .....</i>	11
1.2.6. <i>Rolnictwo .....</i>	11
1.2.7. <i>Bezrobocie .....</i>	12
1.2.8. <i>Oświata .....</i>	14
1.2.9. <i>Ochrona zdrowia .....</i>	14
1.2.10. <i>Kultura .....</i>	15
1.2.11. <i>Sport i wypoczynek .....</i>	15
1.2.12. <i>Infrastruktura techniczna i komunikacyjna .....</i>	16
1.2.12.1. <i>Transport i komunikacja .....</i>	16
1.2.12.2. <i>Telekomunikacja .....</i>	16
1.2.12.3. <i>Zaopatrzenie w ciepło .....</i>	17
1.2.12.4. <i>Zaopatrzenie w gaz .....</i>	17
1.2.12.5. <i>Zaopatrzenie w wodę .....</i>	17
1.2.12.6. <i>Kanalizacja .....</i>	17
1.2.13. <i>Gospodarka odpadami .....</i>	17
1.2.14. <i>Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska .....</i>	18
1.2.15. <i>Zasoby kulturowe i historyczne .....</i>	18
2. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA	20
3. ANALIZA SWOT	21
4. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI GARDEJA	26
5. MISJA	28
6. DIAGNOZA STANU	30
7. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁĘCZNYCH ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE.	32
8. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO	33
9. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE)	34
9.1. GOSPODARKA	35
9.2. INFRASTRUKTURA	36
9.3. SPOŁECZNOŚĆ	37
10. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI GARDEJA	38
10.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU	38
11. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA	40
12. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY	42
13. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO	44
14. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO	45
15. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA	46
16. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA	47
17. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA	48
18. WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW I WYKRSÓW	49

WSTĘP

Podstawą rozwoju miejscowości Gardeja jest dokument pn. „Plan Odnowy Miejscowości Gardeja”, który określa misję, cele i kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2009 - 2017. Dokument ten poddany ocenie mieszkańców, a następnie uchwalony przez Zebranie Wiejskie zawiera również wariant rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego. Obowiązek opracowania planu wynika z wielu istniejących programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej takich jak Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 i Regionalne Programy Operacyjne oparte na środkach Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej. Dotyczy to przede wszystkim inwestycji mających poprawić komfort życia lokalnym społecznościom.

Zapisy „Planu Odnowy Miejscowości Gardeja” są spójne z Narodową Strategią Spójności, Strategią Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gardeja oraz Strategią Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Gardeja na lata 2007 - 2015. Cele i działania zaproponowane w omawianym opracowaniu nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

W dalszej części opracowania przedstawiono analizę SWOT, wybrano misję, cele i kierunki działania oraz Wieloletni Plan Inwestycyjny dla miejscowości Gardeja.

Dodatkowym czynnikiem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest „Raport o Stanie Miejscowości Gardeja” zawierający podstawowe informacje o miejscowości na tle gminy. Raport został opracowany wg wcześniej przygotowanego schematu przy udziale pracowników Urzędu Gminy Gardeja i mieszkańców miejscowości Gardeja.

1. RAPORT O STANIE

1.1. *Miejscowość Gardeja*¹

Początki osadnictwa w Gardei sięgają późnego okresu rzymskiego (III – IV wiek), z którego pochodzi wczesnośredniowieczna osada i cmentarzysko. Nie wiadomo jednak, czy osadnictwo trwało bez przerwy do średniowiecza, na który to okres datuje się cmentarzysko odkryte w samej Gardei.

Nazwa Gardeja, zapisana po raz pierwszy w oryginalnym dokumencie w zlatynizowanej formie Garzanum (w 1285 roku), następnie przekształcona jako Garsin, Gardzen, Garcz, Gardzin pochodzi od pospolitego imienia Gard (północnopolska forma rzeczownika gród).

Sadząc z nazwy w Gardei lub jej okolicy istniał we wczesnym średniowieczu gród. Polska nazwa Gardzin sugeruje, że w tutejszej jednostce organizacyjnoosadniczej przetrwały co najmniej częściowo grupy ludności polskiej.

Po założeniu grodu rycerzy zakonnych w Kwidzynie (w 1233 roku) okolice Gardei znalazły się pod władzą krzyżacką, w obrębie dominium biskupów pomezzańskich.

Prawa miejskie Gardeja otrzymała w 1334 roku. Zostały jej one nadane przez biskupa pomezńskiego Bertolda i były oparte na prawie chełmińskim. W pierwszej połowie XIV wieku rozwijało się tu rzemiosło, przetwórstwo zbożowe i piekarnictwo. W 1410 roku Gardeję zajęły wojska krzyżackie, pod panowaniem zakonnym osada była wielokrotnie niszczona. Na mocy pokoju toruńskiego z 1466 roku Gardeja wraz z innymi miastami biskupstwa pomezńskiego pozostała w granicach Prus Krzyżackich, ale obsadzona była przez załogę polską aż do 1479 roku. Wówczas to król Kazimierz Jagiellończyk przyrzekł przekazać miasto Zakonowi Krzyżackiemu. W czasie wojny polsko – krzyżackiej w latach 1520 – 1521 Gardeja została ponownie zniszczona. Po hołdzie lennym ostatniego wielkiego mistrza zakonnego w 1525 roku Gardeja przeszła pod bezpośrednią władzę książąt pruskich.

Podczas wojen szwedzkich w XVII wieku Gardeja nie ucierpiła wiele, lecz ludność gnębiona była kontrybucjami nakładanymi przez wojska szwedzkie, polskie i sprzymierzone z nimi wojska cesarskie.

---

¹ Opracowano na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Gardeja

W pierwszej połowie XVIII wieku nastąpiło silne wyludnienie Gardei, spowodowane zarazami oraz pożarami.

Po wojnach napoleońskich w państwie pruskim przeprowadzone zostały radykalne reformy. Uwłaszczenie chłopów i zerwanie z systemem cechowym przyczyniło się do rozwoju gospodarczego miejscowości.

Po pierwszej wojnie światowej Gardeja pozostała w granicach państwa niemieckiego. W 1927 roku w miasteczku wybudowana została stacja kolejowa, w 1931 założono wodociąg i kanalizację. Na terenie osuszonego jeziora powstał park, w którym odbywały się festyny i zabawy.

W czasie działań wojennych II wojny światowej Gardeja została zniszczona w 80 procentach, co stało się bezpośrednim powodem utraty praw miejskich. We wrześniu 1945 roku w miejscowości rozpoczęła działalność szkoła podstawowa.

W latach powojennych w Gardei zostały wybudowane:

- kino „Wars” (1961 r.),
- lecznica dla zwierząt wraz z apteką i salą operacyjną (1962 r.),
- agronomówka (1963 r.),
- Szkoła – Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego (1964 r.),
- osiedle mieszkaniowe na 40 rodzin (1970 r.),
- ośrodek rekreacyjno – wypoczynkowy nad jeziorem (1974 r.).

Miejscowość Gardeja jest dużą wsią, w której mieści się siedziba władz samorządowych Gminy Gardeja, położoną przy drodze krajowej nr 55, w odległości 16 km od Kwidzyna i 20 km od Grudziądza. Na terenie Gardei działalność gospodarczą prowadzi kilkadziesiąt różnych podmiotów gospodarczych. W miejscowości swoją siedzibę mają także instytucje, placówki gospodarcze, kulturalne i oświatowe: Urząd Gminy, Posterunek Policji, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Zespół Szkół im. Obrońców Westerplatte, Gminny Ośrodek Opieki Społecznej, Spółdzielnia Usług Rolniczych, Poczta Polska, Powiślański Bank Spółdzielczy, Gminny Ośrodek Kultury, dwa kościoły parafialne, Gminna Biblioteka Publiczna, stowarzyszenia sportowe, firmy produkcyjno – usługowe oraz placówki handlowe.

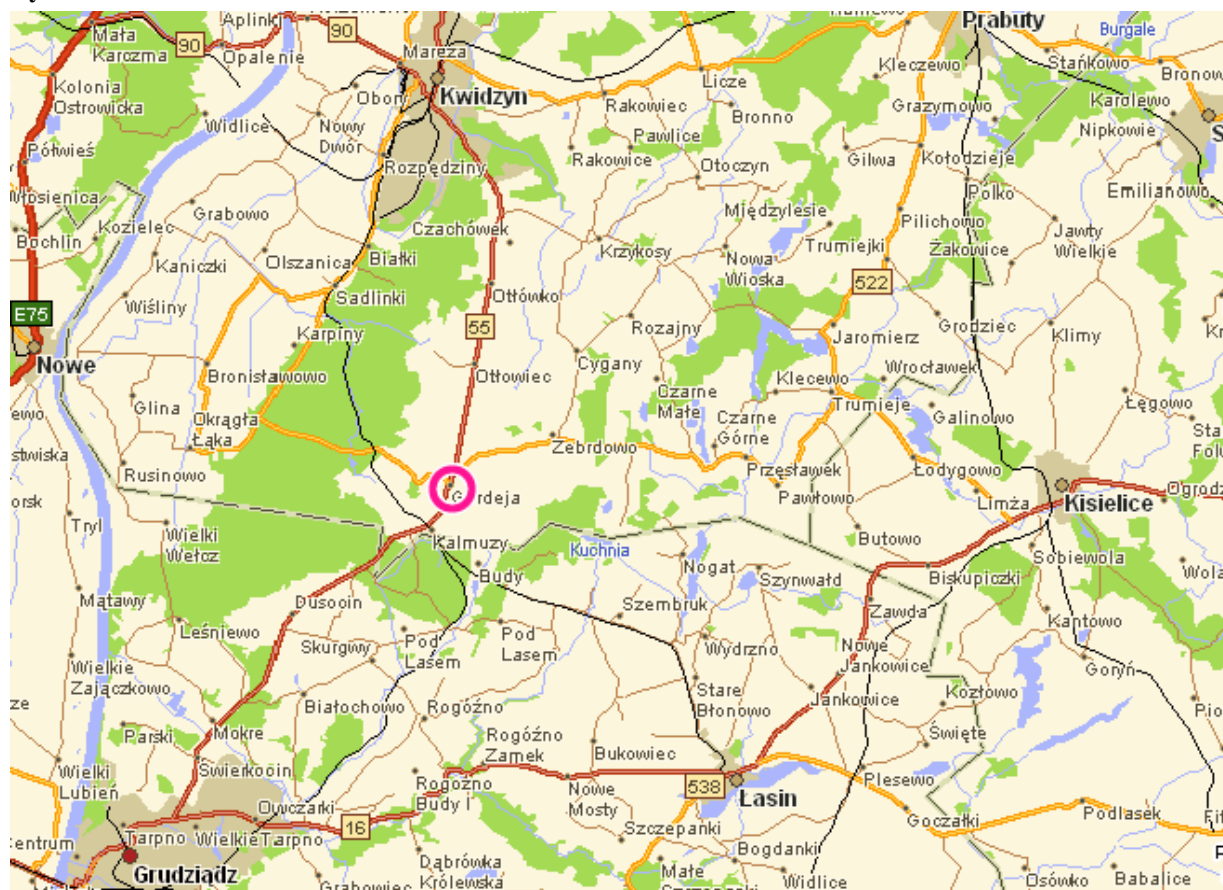
1.2. Syntetyczna charakterystyka miejscowości²

1.2.1. Położenie

Miejscowość Gardeja, pod względem geograficznym, położona jest w zachodniej części Pojezierza Mazurskiego na pograniczu Pojezierzy: Iławskiego i Chełmińskiego po wschodniej stronie Doliny Dolnej Wisły, w odległości ok. 16 km na południe od Kwidzyna i 20 km na północ od Grudziądza.

Natomiast pod względem administracyjnym miejscowość, w której siedzibę mają władze Gminy Gardeja, położona jest na południowo – wschodnim krańcu województwa pomorskiego, na styku województw: warmińsko – mazurskiego i kujawsko – pomorskiego, w powiecie kwidzyńskim. W latach 1975 – 1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa elbląskiego.

Rysunek 1 Położenie Gardei

Źródła: www.mapa.szukacz.pl

² Opracowano na podstawie informacji uzyskanych w Urzędzie Gminy Gardeja oraz Strategii Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Gminy Gardeja na lata 2007 - 2013

1.2.2. Miejscowość w statystyce

Tabela 1 Miejscowość w statystyce

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Powierzchnia w ha	2417,3712
Stan ludności ogółem, w tym:	2261
kobiety	1126
mężczyźni	1135
Urodzenia żywe ogółem	35
Zgony ogółem	23
Przyrost naturalny	+12
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	592
Ludność w wieku produkcyjnym Kobiety (18-59 lat) / Mężczyźni (18-64)	1401 K – 637/M - 764
Ludność w wieku poprodukcyjnym Kobiety (60 lat i więcej) / Mężczyźni (65 lat i więcej)	268 K – 180/M - 88

Źródła: Urząd Gminy Gardeja

1.2.3. Struktura użytkowania i własności gruntów w Gardei

Powierzchnia miejscowości Gardeja wynosi **2 417,3712** ha. Na obszarze miejscowości przeważają gleby o dobrej kulturze (grunty klasy III i IV stanowią ponad 87% ogólnej powierzchni gruntów ornych).

Tabela 2 Struktura gruntów według klas bonitacyjnych w m. Gardeja

WYSZCZEGÓLNIENIE	MIEJSCOWOŚĆ (powierzchnia w ha)
Powierzchnia miejscowości ogółem, w tym:	2417,3712
Użytki rolne ogółem, w tym:	1830,9455
Grunty orne, w tym:	1566,5051
Grunty klasy I	-
Grunty klasy II	-
Grunty klasy III a	4,7668
Grunty klasy III b	55,0343

WYSZCZEGÓLNIENIE	MIEJSCOWOŚĆ (powierzchnia w ha)
Grunty klasy IV a	1078,3073
Grunty klasy IV b	226,8512
Grunty klasy V	120,8533
Grunty klasy VI	80,5592
Grunty klasy VI z	0,1330
Sady	13,3265
Łąki	158,5111
Pastwiska	92,6028
Lasy i grunty leśne	279,8025
Grunty zadrzewione i zakrzewione	8,7259
Grunty pod wodami stojącymi	25,7401
Grunty pod wodami płynącymi	-
Grunty pod rowami	11,2117
Użytki kopalne	-
Tereny komunikacyjne - drogi	76,3808
Tereny komunikacyjne - tereny kolejowe i inne	14,0462
Tereny mieszkaniowe, przemysłowe i inne zabudowane	65,3749
Tereny niezabudowane	3,6274
Tereny zielone i rekreacyjne	2,6031
Tereny różne	1,3370
Nie użytki	97,5761

Źródła: Urząd Gminy Gardeja

1.2.4. Struktura wieku

Gminę Gardeja zamieszkuje **8 608** mieszkańców, natomiast samą miejscowość Gardeja zamieszkuje **2 319** mieszkańców (stan na 31 grudnia 2008 r.).

Przekrój statystyczny struktury ludności na terenie gminy Gardeja oraz w miejscowości Gardeja przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3 Struktura ludności gminy Gardeja i miejscowości Gardeja wg wieku - stan na koniec 2006 r.

przedziały wieku w latach	Gmina Gardeja	Miejscowość Gardeja
do 20	2 219	657
20 - 29	1 636	395
30 - 39	1 301	300
40 - 49	1 096	286
50 - 59	1 092	307
60 - 64	278	86
powyżej 65	966	230

Źródło: Urząd Gminy Gardeja

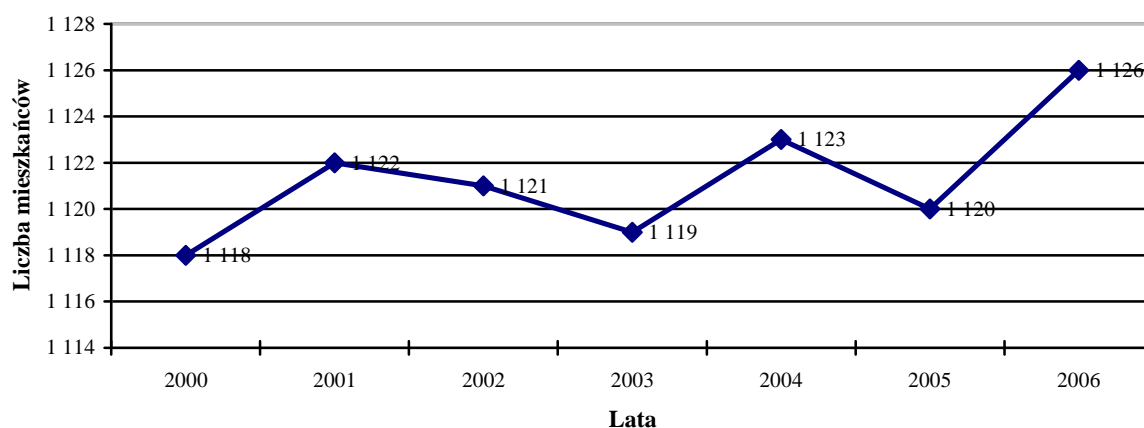
Tabela 4 Struktura ekonomiczna ludności w gminie Gardeja i w miejscowości Gardeja - stan na koniec 2006 r.

Grupy funkcjonalne	Gmina Gardeja		Miejscowość Gardeja	
	ogółem	% ogółu populacji	ogółem	% ogółu populacji
wiek przedprodukcyjny	2 463	28,69	592	26,18
wiek produkcyjny	5 195	60,49	1401	61,96
wiek poprodukcyjny	930	10,83	268	11,85

Źródło: Urząd Gminy Gardeja

Struktura ekonomiczna ludności w Gardei zbliżona jest do struktury ekonomicznej ludności zamieszkującej teren gminy. W miejscowości występuje nieco mniejszy procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym. Wyższy natomiast jest udział ludności w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Liczba ludności miejscowości w latach 2000 – 2006 utrzymuje się na podobnym poziomie, wykazując w ostatnim roku nieznaczny trend rosnący.

Wykres 1 Liczebność ludności miejscowości Gardeja w latach 2000 – 2006

1.2.5. Gospodarka

Strukturę prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Gardei przedstawia tabela nr 5.

Tabela 5 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej

WYSZCZEGÓLNIENIE	ILOŚĆ
Placówki handlowe i gastronomiczne	19
Produkcja wyrobów przemysłowych	2
Produkcja wyrobów spożywczych	1
Budownictwo	---
Usługi transportowe	1
Zakłady produkcyjno - usługowe	5
OGÓLEM:	28

Źródło: Urząd Gminy Gardeja

Na terenie miejscowości działalność gospodarczą prowadzą przede wszystkim placówki handlowo – gastronomiczne oraz zakłady produkcyjno – usługowe.

Największymi pracodawcami w Gardei są: Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska „Sezamik”, Urząd Gminy, Zakład Gospodarki Komunalnej w Gardei, Zespół Szkół im. Bohaterów Westerplatte, Centrum rekreacyjno - wypoczynkowe „Kamień”, Zakład stolarski i transportowy, Młyn Gospodarczy oraz Zakład lakiernictwa i mechaniki pojazdowej. Ponadto w miejscowości zlokalizowana jest apteka, placówka Poczty Polskiej, punkt kasowy Powiślańskiego Banku Spółdzielczego, Stacja Paliw Posterunek Policji oraz kilkanaście sklepów.

Istniejące firmy nie zapewniają wystarczającej ilości miejsc pracy dla wszystkich mieszkańców miejscowości. Pozostała część mieszkańców Gardei znajduje zatrudnienie w Kwidzynie i Grudziądzu.

1.2.6. Rolnictwo

Większość gruntów rolnych występujących na terenie Gardei stanowią gleby o dobrej kulturze, na których uprawia się głównie zboża (rzepak i pszenicę) oraz buraki cukrowe. Rolnicy hodują trzodę chlewną oraz bydło mleczne. Ponadto w miejscowości

zlokalizowanych jest kilka pasiek pszczelarskich oraz jedno gospodarstwo zajmujące się hodowlą ryb.

Tabela 6 Struktura gospodarstw rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2006
Liczba gospodarstw	192
Powierzchnia gospodarstw (w ha) ogółem, w tym:	
1-2ha	58
2-5ha	57
5-10ha	30
10-20ha	25
20-50ha	15
50 i więcej ha	7
Średnia wielkość gospodarstwa	9,53

Źródło: Urząd Gminy Gardeja

Według danych Urzędu Gminy liczba gospodarstw rolnych w Gardei wynosi 192 (wg odprowadzanego podatku rolnego). Z wywiadu przeprowadzonego na terenie miejscowości wynika, że faktycznie jest ich ok. dwudziestu, a liczbę dużych gospodarstw rolnych można określić na dziesięć. Ponad połowę ogólnej ilości gospodarstw rolnych stanowią mało powierzchniowe gospodarstwa, których właściciele, ze względu na podeszły wiek, zaprzestali już produkcji rolnej lub utrzymują się przede wszystkim z pracy w sektorze poza rolniczym.

1.2.7. Bezrobocie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kwidzynie z terenu gminy Gardeja zarejestrowanych na dzień 31.12.2006 r. było: **699** osób, w tym: **342** kobiety. Prawo do zasiłku posiadało: **117** osób, w tym **32** kobiety.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na dzień 31.12.2006 r. w miejscowości Gardeja to: **227** osób, w tym **126** kobiet. Prawo do zasiłku posiadało **28** osób, w tym **10** kobiet.

W stosunku do 2005 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych, jak i bezrobotnych z prawem do zasiłku, zmniejszyła się zarówno w obszarze całej gminy, jak i w miejscowości Gardeja.

Tabela 7 Bezrobotni w gminie Gardeja i miejscowości Gardeja wg stanu na 31.12.2005 r. i 31.12.2006 r.

	STAN NA 31.12.2005 r.				STAN NA 31.12.2006 r.			
	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	Bezrobotni z prawem do zasiłku	w tym kobiety	Bezrobotni ogółem	w tym kobiety	Bezrobotni z prawem do zasiłku	w tym kobiety
Gmina Gardeja	897	417	121	33	699	342	117	32
Miejscowość Gardeja	271	133	39	9	227	126	28	10

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie.

Tabela 8 Bezrobotni w gminie Gardeja i miejscowości Gardeja według wykształcenia wg stanu na 31.12.2005 r.

		STAN NA 31.12.2005 r.				
		Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Gmina Gardeja	ogółem	15	151	37	358	464
	kobiet	13	105	29	142	256
Miejscowość Gardeja	ogółem	2	30	10	90	139
	kobiet	2	19	5	35	73

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie.

Tabela 9 Bezrobotni w gminie Gardeja i miejscowości Gardeja według wykształcenia wg stanu na 31.12.2006 r.

		STAN NA 31.12.2006 r.				
		Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
Gmina Gardeja	ogółem	4	73	16	240	366
	kobiet	3	48	12	94	185
Miejscowość Gardeja	ogółem	3	26	4	70	124
	kobiet	2	16	4	38	66

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie.

Zauważalnym zjawiskiem w gminie jest spadek liczby bezrobotnych we wszystkich grupach, bez względu na poziom wykształcenia. W Gardei wzrosło bezrobocie wśród osób z wykształceniem wyższym, natomiast zmalało wśród osób z pozostałych grup.

Tabela 10 Stopa bezrobocia w %

Stan na:	31.12.2005 r.	31.12.2006 r.	31.12.2007 r.	31.12.2008 r.
powiat kwidzyński	21,4	17,0	11,8	9,6
woj. pomorskie	19,3	15,5	10,9	8,4
POLSKA	17,6	14,9	11,2	9,5

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kwidzynie

1.2.8. *Oświata*

Na terenie miejscowości Gardeja funkcjonuje Przedszkole Publiczne i Zespół Szkół im. Obrońców Westerplatte, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum.

Do Przedszkola Publicznego uczęszcza 61 najmłodszych mieszkańców miejscowości. Przedszkole, zatrudniające 4 pracowników pedagogicznych i 4 pracowników obsługi i administracji, liczy dwa oddziały: mieszany przedszkolny oraz zerowy.

W Zespole Szkół im. Obrońców Westerplatte w Gardei, liczącym 21 oddziałów (12 w Szkole Podstawowej i 9 w Gimnazjum), uczy się 500 uczniów. Zespół Szkół zatrudnia 39 pracowników pedagogicznych oraz 11 pracowników obsługi i administracji.

W szkole uczniowie korzystają z następujących zajęć pozalekcyjnych: koła sportowego, teatralnego, językowego (język angielski) i zajęć umuzykalniających.

Stan techniczny obiektów jest dobry; uczniowie korzystają z dwóch sal gimnastycznych, większa z nich została oddana do użytku w 1999 r.

Młodzież Gardei naukę na poziomie ponadgimnazjalnym kontynuuje w niepublicznym Zaocznym Liceum Ogólnokształcącym w Gardei oraz poza obszarem miejscowości i gminy tj.: w Kwidzynie i Grudziądzu. Baza szkolna na tym poziomie jest wystarczająca.

1.2.9. *Ochrona zdrowia*

W Gardei funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, w którym mieszkańcy mogą korzystać z opieki lekarskiej lekarzy rodzinnych oraz stomatologa. Ośrodek świadczy usługi medyczne i diagnostyczne w zakresie:

- podstawowej opieki medycznej,
- ambulatoryjnej opieki zdrowotnej,
- rehabilitacji leczniczej,
- stomatologii zachowawczej.

W zakresie opieki szpitalnej, jak również specjalistycznych usług medycznych, mieszkańcy Gardei korzystają z usług Szpitala Powiatowego w Kwidzynie. Także pierwsza pomoc medyczna w ramach Zintegrowanego Systemu Ratownictwa zlokalizowana jest w Kwidzynie.

W przypadku zaopatrzenia w środki farmaceutyczne mieszkańcy korzystają z apteki w Gardei.

1.2.10. *Kultura*

Na terenie miejscowości Gardeja znajduje się Gminny Ośrodek Kultury. Zadaniem Ośrodka jest organizowanie imprez o charakterze kulturalnym skierowanym do ogółu mieszkańców, część z nich ma charakter cykliczny. Przy GOK funkcjonują m.in.: 3 sekcje zainteresowań: warsztaty plastyczne, sekcja aerobiku i sportowo-rekreacyjna.

Ponadto przy Ośrodku działa Koło Gospodyń Wiejskich, Klub Seniora, Zespół Folklorystyczny „Cyganeczki” oraz koło malarskie „Kleks”.

Rokrocznie, przy współudziale Rady Sołectkiej, organizowane są w Gardei festyny (m.in. przy okazji nocy świętojańskiej), dożynki, zabawy karnawałowe, wystawy i wernisaże lokalnych twórców oraz imprezy dla dzieci.

W Gardei działa również Ochotnicza Straż Pożarna, która weszła w skład Krajowego Systemu Ratownictwa Drogowego. OSP w Gardei inicjuje i współorganizuje festyny (m.in. obchody Dnia Strażaka w dniu patrona strażaków św. Floriana) oraz imprezy służące integracji społeczności lokalnej oraz upowszechnianiu kultury.

1.2.11. *Sport i wypoczynek*

Na terenie miejscowości Gardeja znajdują się następujące obiekty sportowo – rekreacyjne:

- dwie sale gimnastyczne przy Zespole Szkół w Gardei, w godzinach popołudniowych dostępne dla wszystkich mieszkańców,
- kompleks sportowy „ORLIK”
- Ośrodek Sportowo - Rekreacyjny „Kamień”,
- stadion piłkarski.

W Gardei funkcjonują dwa stowarzyszenia sportowe: Gminne Stowarzyszenie Sportowe „Junior” oraz Gminny Klub Sportowy „Pogoń”.

Ośrodek Sportowo – Rekreacyjny „Kamień” położony jest nad Jeziorem Kamień, posiada 19 miejsc noclegowych w czterech pokojach czteroosobowych i jednym trzyosobowym. Ośrodek oferuje pełne wyżywienie w restauracji i kawiarni, plac zabaw oraz grill. Istnieje także możliwość wypożyczenia sprzętu wodnego. Ponadto na terenie Ośrodka znajduje się boisko do piłki nożnej, boisko do siatkówki, pole namiotowe oraz parking.

Możliwość wypoczynku w Gardei oferuje także, położone w odległości 1 km od Jeziora Kamień, Gospodarstwo Agroturystyczne „Pod Orzechem”, które posiada miejsca noclegowe w pokojach 2-4 osobowych. Gospodarstwo zapewnia pełne wyżywienie,

możliwość skorzystania z grilla i placu zabaw.

Ponadto w Gardei mają swój początek trzy szlaki turystyczne:

- szlak czerwony - "kopernikowski" o długości 119,1 km: Gardeja PKP – Kwidzyn – Ryjewo - Biała Góra – Malbork - Kępki - prom,
- szlak żółty o długości 6,8 km: Gardeja PKS – Czarne Dolne – Jezioro Kuchnia,
- szlak czarny: Gardeja – Dębniak.

1.2.12. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

1.2.12.1. Transport i komunikacja

Przez miejscowość Gardeja przebiegają następujące drogi publiczne:

- droga krajowa nr 55 Nowy Dwór Gdański – Stolno,
- droga wojewódzka nr 523 Gardeja – Termieje,
- droga wojewódzka nr 532 Gardeja – Okrągła Łąka,
- droga powiatowa 3234 G Gardeja – Łasin,
- droga gminna 0905007 Sadlinki – Dworzysko – Gardeja.

Stan dróg publicznych jest dość dobry, są to drogi utwardzone o nawierzchni bitumicznej.

Komunikacja zbiorowa dla miejscowości Gardeja jest dobrze rozwinięta. Kursują autobusy PKS w kierunku Grudziądz i Kwidzyna, a także Bydgoszczy i Elbląga.

Przez miejscowość Gardeja przebiega linia kolejowa Grudziądz – Malbork. Stacja kolejowa Gardeja znajduje się w dużej odległości od miejscowości - ponad 2,0 km, co stanowi istotną niedogodność w jej wykorzystaniu. Sieć kolejowa jest słabo rozwinięta, a jej znaczenie w przewozie osobowym i transportowym stale maleje z powodów ekonomicznych.

Główne kierunki komunikacji kolejowej to Grudziądz i Malbork.

1.2.12.2. Telekomunikacja

Dominującym operatorem telefonii stacjonarnej na terenie Gardei jest Telekomunikacja Polska S.A. Ponadto usługi telekomunikacyjne, zwłaszcza w zakresie dostępu do szerokopasmowego Internetu, świadczy firma Netia. Na terenie miejscowości dostępna jest również usługa Neostrada. Ponadto teren miejscowości pokryty jest zasięgiem wszystkich operatorów sieci telefonii komórkowej, poziom sygnału jest dobry.

1.2.12.3. Zaopatrzenie w ciepło

W miejscowości Gardeja funkcjonuje jedna kotłownia centralna zaopatrująca w energię ciepłą osiedle po byłym Państwowym Gospodarstwie Rolnym oraz Przedszkole Publiczne. Najpowszechniejszym na terenie miejscowości sposobem zaopatrywania w ciepło są jednak przydomowe kotłownie indywidualne opalane drewnem i węglem.

1.2.12.4. Zaopatrzenie w gaz

Miejscowość Gardeja nie jest zgazyfikowana. Mieszkańcy korzystają z gazu ciekłego propan – butan w oparciu o dobrze rozwiniętą sieć dystrybucyjną.

1.2.12.5. Zaopatrzenie w wodę

Cała miejscowość zaopatrywana jest w wodę z dwóch ujęć i stacji uzdatniania wody zlokalizowanych w Gardei, z których czerpią wodę również mieszkańcy wsi Zebrdowo, Kalmuzy, Olszówka, Czarne Małe, Otoczyn, Morawy i Klasztorzek. Stan sieci wodociągowej jest zły – znaczna część sieci wykonana jest z rur azbestowych i kamionkowych.

Długość sieci wodociągowej (bez przyłączy): **53,1 km**

Liczba stacji uzdatniania wody: **1 szt.**

Liczba przyłączy prowadzących do budynków: **428 szt.**

1.2.12.6. Kanalizacja

Na terenie miejscowości ok. 85% posesji przyłączonych jest do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. Gminna, mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków w Gardei posiada maksymalną wydajność 550m³/dobę oraz średnią moc przerobową 440m³/dobę. Parametry oczyszczalni ścieków (przepustowość) nie pozwalają na podłączenie dalszych odbiorców do sieci kanalizacyjnej. W najbliższych latach planowana jest rozbudowa oczyszczalni, w związku z tym docelowa projektowana przepustowość wyniesie 1200 m³/dobę.

1.2.13. Gospodarka odpadami

Na terenie miejscowości Gardeja brak jest składowiska odpadów. Odpady komunalne zmieszane, gromadzone w pojemnikach przydomowych, deponowane są na składowisku odpadów w Gilwie Małej, na terenie gminy Kwidzyn, zarządzanym przez Zakład Gospodarki Odpadami.

Na terenie Gardei znajduje się ok. dziesięciu punktów, w których zlokalizowane są pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów. W punktach tym ustawione są pojemniki na szkło, makulaturę oraz tworzywa typu PET, dostępne dla wszystkich mieszkańców. Ponadto w miejscowości funkcjonuje workowy system segregacji odpadów – raz w miesiącu od mieszkańców wsi zbierane są worki z posegregowanymi odpadami.

Odbiór i transport zebranych odpadów prowadzony jest przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Gardei oraz Przedsiębiorstwo Usług Sanitarnych w Kwidzynie.

1.2.14. Zasoby przyrodnicze, środowiskowe i stan środowiska

Gardeja leży nad Jeziorem Kamień o pow. 5,0 ha i maksymalnej głębokości 5 m. Część miejscowości leży na terenie Sadlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Sadliński Obszar Chronionego Krajobrazu chroni tereny leśne z otaczającymi je łąkami i polami oraz niewielkimi zbiornikami wodnymi i torfowiskami śródleśnymi w zachodniej części gminy. Na terenie SOChK występują naturalne zbiorowiska leśne zagrożone wyginięciem w skali Europy: buczyna z marzanką wonną, grąd z gwiazdnicą wielkokwiatową (ochrona zalecana w ramach dyrektywy 92/43 Unii Europejskiej). Ponadto zlokalizowano stanowiska co najmniej 5 gatunków roślin chronionych. Na terenie SOChK występują także 73 gatunki ptaków.

Na terenie miejscowości znajduje się użytek ekologiczny – teren bagienny i łąka śródleśna o powierzchni 25,7 ha.

1.2.15. Zasoby kulturowe i historyczne

Na terenie Gardei zlokalizowane są następujące obiekty zabytkowe:

- przy ul. Kwidzyńskiej: usytuowany w centrum wsi Kościół parafialny p.w. Świętego Józefa - powstał w latach 1330 - 1334, z oryginalnej substancji zabytkowej kościoła poza murami obwodowymi korpusu nawowego zachowana została tylko usytuowana przy wschodniej elewacji gotycka, trójkondygnacyjowa wieża; w pobliżu północnego wejścia u stóp skarpy, znajduje się duży głaz granitowy poświęcony burmistrzowi Gardei Carlowi Chudobie; kamienice z końca XIX w. i pocz. XX w., dom mieszkalny z końca XIX w., kamieniczki z II poł. XIX w.;
- przy ul. Grudziądzkiej: cmentarz katolicki z II poł. XIX w. z neogotycką kaplicą, wzniesioną w roku 1926 oraz układem zieleni wysokiej, willa z pocz. XX w., warsztat

wulkanizacyjny z pocz. XX w., kamieniczka z pocz. XX w., dom mieszkalny z pocz. XX w., dom mieszkalny z 1814 roku;

- przy ul. Wolności: kamieniczki z końca XIX wieku;
- przy ulicy Świerczewskiego: willa z pocz. XX wieku, dom mieszkalny z końca XIX wieku;
- przy ul. Sportowej: domy mieszkalne z pocz. XX wieku;
- przy ul. Młyńskiej: młyn z 1935 roku;
- przy ul. Mały Rynek: budynek gospodarczy z końca XIX wieku;
- układ urbanistyczny wraz z zespołem budowlanym z XIII wieku;
- stanowisko archeologiczne.

2. OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA

W celach znajdujących się w niniejszym dokumencie zawarte są kierunki działania, które stanowią naturalny obszar realizacji Planu Odnowy Miejscowości Gardeja.

Plan ten określa szczególne obszary, które stanowią wyodrębnione elementy przestrzeni miejscowości:

- **obszary aktywizacji społecznej i gospodarczej,**
- **obszary walorów przyrodniczych,**
- **obszary infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej,**
- **obszary infrastruktury wodno - kanalizacyjnej,**
- **obszary infrastruktury kulturalnej i sportowej,**
- **obszary dziedzictwa historycznego i kulturowego,**
- **obszary infrastruktury drogowej i okołodrogowej,**
- **obszary infrastruktury turystycznej,**
- **obszary bezpieczeństwa i porządku publicznego.**
- **obszary opieki zdrowotnej.**

Powyższe obszary zapisane w celach pierwszorzędnych i drugorzędnych traktuje się jako obszary rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Gardeja na lata 2007-2013.

Wymienione obszary zidentyfikowane na podstawie celów i kierunków działania stanowią o podziale przestrzeni społeczno – gospodarczej miejscowości, w których będą realizowane poszczególne przedsięwzięcia zamieszczone w Planie Odnowy Miejscowości Gardeja. Dotyczy to inwestycji finansowanych w oparciu o montaż finansowy środków z budżetu gminy i funduszy strukturalnych, jak i realizowanych tylko w oparciu o środki własne.

3. ANALIZA SWOT

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed miejscowością. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należy wykorzystać sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczego miejscowości.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach miejscowości i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach miejscowości ułożonych przekrojowo (w ramach poszczególnych obszarów życia społeczno - gospodarczego).

Ponadto dla stworzenia lepszych podstaw do oceny sytuacji społeczno- gospodarczej w miejscowości Gardeja przeprowadzono ankietę, której celem była ocena komfortu życia mieszkańców w stosunku do innych podobnych miejscowości w gminie oraz ocena trendów w życiu społeczno – gospodarczym na przestrzeni ostatnich lat.

M O C N E S T R O N Y

- Spuścizna historyczna
- Zwarta zabudowa
- Bliskość Kwidzyna i Grudziądz
- Walory przyrodnicze i rekreacyjne
- Baza oświatowa
- Zróżnicowanie społeczne i kulturowe
- Położenie przy drodze krajowej nr 55 i bliska odległość od A1
- Obiekty zabytkowe
- Placówki handlowe
- Powiślański Bank Spółdzielczy
- Infrastruktura służby zdrowia – ośrodek zdrowia i apteka
- Walory turystyczne
- Środowisko naturalne
- Wykształcona i zaangażowana kadra pedagogiczna
- Przedsiębiorczość mieszkańców
- Tereny inwestycyjne
- Sadliński Obszar Chronionego Krajobrazu
- Działalność samorządu lokalnego

S Ł A B E S T R O N Y

- Duże natężenie uciążliwości spowodowanych ruchem pojazdów
- Zaangażowanie mieszkańców
- Stan techniczny infrastruktury drogowej i okołodrogowej
- Niedostateczna infrastruktura kanalizacyjna
- Brak sieci gazociągowej
- Budownictwo mieszkaniowe
- Zaplecze usługowe
- Niedostateczna infrastruktura turystyczna
- Infrastruktura publiczno – społeczna
- Dostęp do kultury
- Bezrobocie
- Ubóstwo
- Migracja młodzieży
- Stan techniczny budynków i obiektów zabytkowych
- Estetyka zabudowy
- Stan techniczny sieci wodociągowej
- Rozdrobnienie gospodarstw rolnych
- Apatia
- Starzejąca się społeczność lokalna

S Z A N S E

- Rozwój drobnej przedsiębiorczości
- Zewnętrzny kapitał inwestycyjny
- Wykorzystanie środków pozabudżetowych
- Odzyskanie praw miejskich
- Budowa mostu na Wiśle w Kwidzynie
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej
- Budowa elektrowni wiatrowych
- Rozwój infrastruktury drogowej w otoczeniu miejscowości
- Fundusze strukturalne
- Przetwórstwo rolno – spożywcze
- Rozwój turystyki i agroturystyki
- Ochrona środowiska
- Współpraca zagraniczna
- Rozwój rolnictwa
- Promocja zdrowej żywności
- Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych

ZAGROŻENIA

- Degradacja środowiska naturalnego
- Klęski żywiołowe (pożary lasów, powódź, susza)
- Niespójność prawa
- Duża konkurencja o środki unijne
- Niestabilna polityka rolna państwa
- Zmiany klimatyczne
- Niż demograficzny
- Podziały społeczne
- Emigracja zarobkowa młodych ludzi
- Bliskość zakładów papierniczych w Kwidzynie
- Patologie społeczne
- Alkoholizm i narkomania
- Wzrost przestępczości (wandalizm, rozboje)
- Zagrożenie wypadkami komunikacyjnymi
- Dewastacja terenów rekreacyjnych
- Wzmożony ruch pojazdów
- Bezrobocie w skali makro
- Apatia i zniechęcenie
- Ograniczone środki na rozwój wsi

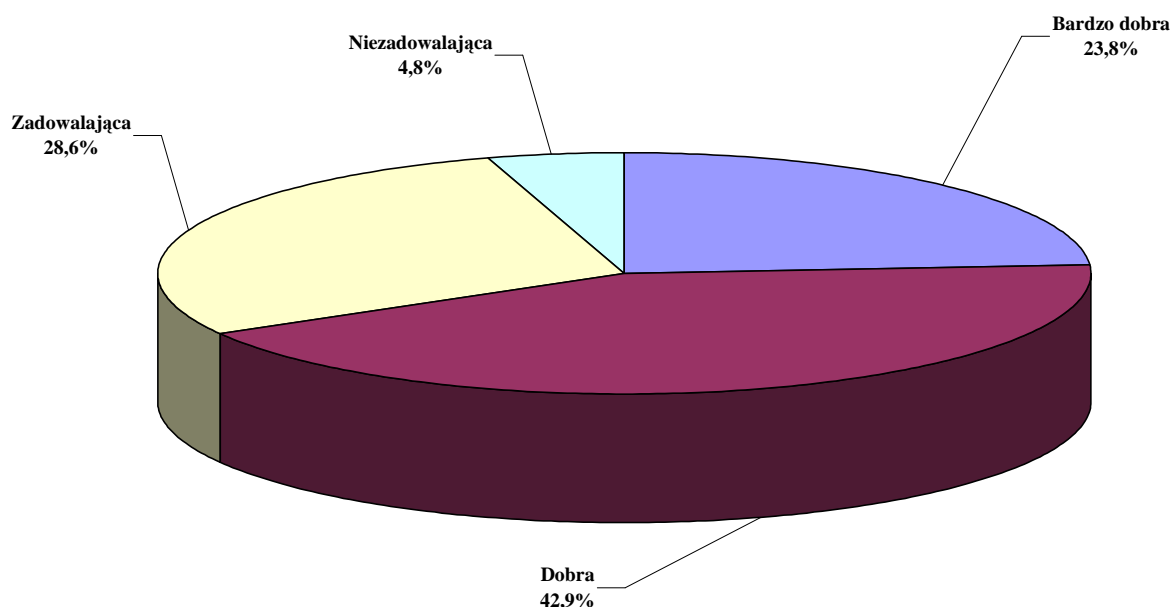
4. OCENA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIEJSCOWOŚCI GARDEJA

Respondenci na podstawie przeprowadzonej ankiety dokonali oceny sytuacji społeczno – gospodarczej miejscowości Gardeja pod kątem jakości i komfortu życia w danej miejscowości w porównaniu z innymi miejscowościami znajdującymi się na terenie gminy Gardeja.

Kategoria ocen:

- A - bardzo dobra**
- B - dobra**
- C - zadowalająca**
- D - niezadowalająca**

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen:

Uczestnicy debaty strategicznej określili również ogólny trend rozwoju gospodarczego miejscowości w następujących kategoriach:

Kategoria ocen:

- A - kierunek wzrostu gospodarczego**
- B - stagnacja**
- C - kierunek pogarszającego się stanu gospodarki**

Wyniki w procentach oddanych głosów na poszczególne kategorie ocen przedstawiły się następująco:

5. MISJA

Misja jest wyrażeniem, które określa główny cel miejscowości, jej „sens życia”. Jest wyrazem dążeń i oczekiwań w stosunku do miejscowości, dla której została sformułowana.

Wypracowana misja rozwoju miejscowości poprzez wizję, pokazuje pozytywny obraz miejscowości Gardeja na kolejne 10 lat.

Przeprowadzone analizy i wyartykułowane potrzeby mieszkańców, pozwalają na określenie głównych celów planu. Cele te będą wyznacznikiem kierunku wszystkich działań objętych planem.

Misja dla miejscowości Gardeja jest opisem wizji miejscowości oraz jej głównego pola działań w przyszłości. Koncentruje się ona na istocie rzeczy, dostosowuje kierunki działań do długoterminowych celów, równocześnie pełni funkcje motywacyjne i promocyjne.

Misja wyraźnie określa charakter miejscowości i wskazuje jej atuty. Z misji bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe Gardei, które wypracowano wspólnie na debacie strategicznej wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura", jak dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

W dalszej części planu przedstawiono obszary, cele i kierunki działania dla każdego z obszarów życia społeczno – gospodarczego (gospodarka, infrastruktura, społeczność).

Miejscowość Gardeja

W obszarze gospodarczym w miejscowości Gardeja w najbliższych latach będą się dokonywać procesy zbliżające mieszkańców wsi do standardów życia w podobnych miejscowościach w rozwiniętych gospodarczo regionach Unii Europejskiej.

- **rolnictwo** - restrukturyzacja rolnictwa w skali makro i procesy doprowadzające do specjalizacji istniejących gospodarstw oraz możliwa absorpcja dotacji Unii Europejskiej zapewni wzrost nowoczesności, opłacalności i konkurencyjności produkcji rolniczej miejscowych gospodarstw dążących do specjalizacji i ich ściślejsze powiązanie z przetwórstwem rolno-spożywczym. Atutem rolnictwa będzie „czysta produkcja rolnicza” powiązana ze stojącym na wysokim poziomie przemysłem rolno – spożywczym – wysokotowarowe rolnictwo produkujące zdrową i smaczną żywność.
- **usługi** - rozwój usług bytowych dla ludności opierać się będzie na dobrze rozwiniętych mikroprzedsiębiorstwach (samozatrudnieniu). Usługi związane z obsługą nowoczesnej gospodarki rynkowej (usługi finansowe, rachunkowe, bankowe, ubezpieczeniowe itp.) służące rozwojowi małej i średniej przedsiębiorczości zlokalizowane będą zarówno w Gardei, jak i w pobliskim Kwidzynie.
- **działalność produkcyjna pozarolnicza** – rozwój rzemiosła produkcyjnego opartego na spółdzielczości nowego typu oraz przedsiębiorstwa społeczne (preferowane formy zatrudnienia - dofinansowywane przez Rząd RP i fundusze strukturalne) są przyszłością mikro przedsiębiorczości w Gardei.
- **turystyka** - funkcja o rosnącym znaczeniu w gospodarce miejscowości – turystyka weekendowa w oparciu o rozwijającą się bazę turystyczną nad Jeziorem Kamień, gospodarstwa agroturystyczne oraz turystyka kwalifikowana (szlaki piesze, rowerowe).

6. DIAGNOZA STANU

W diagnozie wyszczególniono najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania.

Diagnoza Stanu jest syntezą Raportu o Stanie miejscowości Gardeja.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie ich cech w odniesieniu do miejscowości jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w gminie.

Poszczególnym wnioskom przyporządkowano znaki wartościujące znaczenie treści:

- (+) wartość pozytywna dla rozwoju miejscowości,
- (+/-) wartość o niewielkim znaczeniu na obecnym etapie rozwoju miejscowości,
- (-) wartość negatywna dla rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości Gardeja.

Ocenę potencjału wewnętrznego dokonano metodą analizy SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

GOSPODARKA

- (+/-) liczba podmiotów gospodarczych
- (+/-) struktura użytków rolnych
- (-) miejsca pracy
- (+) obszary turystyczne
- (-) produkcja żywności ekologicznej
- (-) usługi
- (-) przetwórstwo rolno-spożywcze
- (+/-) wykształcenie się procesów rozwojowych w sektorze prywatnym

SPOŁECZNOŚĆ

- (+) oświata
- (+/-) więzi społeczne
- (-) ubożenie społeczeństwa
- (+/-) aktywność społeczna
- (+/-) kultura masowa
- (+/-) stowarzyszenia i organizacje pozarządowe

INFRASTRUKTURA

- (+/-) sieć wodociągowa
- (+/-) sieć kanalizacyjna
- (-) stopień zgazyfikowania miejscowości
- (+/-) stan dróg i chodników
- (+) stan sieci telefonii przewodowej
- (+) dostęp do Internetu
- (+/-) stan infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- (-) infrastruktura okołobiznesowa
- (+/-) baza turystyczna

7. OPIS I CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKAŃCÓW SPRZYJAJĄCYCH NAWIĄZYWANIU KONTAKTÓW SPOŁĘCZNYCH ZE WZGLĘDU NA ICH POŁOŻENIE ORAZ CECHY FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNE.

Miejscowość Gardeja ze względu na swoje położenie i walory przyrodnicze jest wsią atrakcyjną pod względem turystycznym:

1. Tereny rekreacyjno - sportowo - wypoczynkowe nad jeziorem Kamień w Gardei są miejscem wypoczynku, uprawiania sportu, a także imprez. Nad jeziorem kamień mieści się boisko do piłki nożnej, na którym odbywają się mecze piłki nożnej lokalnej drużyny GKS Gardeja oraz zawody strażackie Ochotniczej Straży Pożarnej. W 2009 roku nad jeziorem kamień zostały wykonane ciągi spacerowe wraz z placem zabaw, małe boisko sportowe oraz scena wraz z trybuną. Plac zabaw i ciągi spacerowe są miejscem codziennych spotkań zarówno dzieci jak i dorosłych. Na scenie odbywają imprezy okolicznościowe takie jak: Dni Powiatu, Dni Gardei, Dożynki Gminne, Święto Strażackiej Grochówki oraz Dzień Dziecka.
2. Gminny Ośrodek Kultury w Gardei pełni rolę miejsca spotkań integrujących mieszkańców, w którym odbywają się sesje Rady Gminy, zebrania wiejskie, występy artystyczne, szkolenia organizowane dla mieszkańców, imprezy kulturalne(wystawy prac plastycznych, koncerty), oraz imprezy okolicznościowe.
3. Kościół p. w. Świętego Józefa w Gardei – kościół z zabytkową wieżą wzniesioną 1334 roku. Zabytkowy kościół jest atrakcją turystyczną dla odwiedzających Gardeję. miejscowości.

Gardeja dzięki korzystnemu położeniu komunikacyjnym rozwija się turystycznie. Przez przebiega miejscowość droga krajowa Nr 55 oraz dwie drogi wojewódzkie Nr 532 oraz Nr 523.

8. PRIORYTETY ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO

Hierarchizacji celów dokonano w trzech obszarach rozwoju społeczno - gospodarczego. Dla każdego z tych obszarów wyznaczono trzy cele pierwszorzędne, bez których miejscowość Gardeja nie ma możliwości dalszego rozwoju. Dodatkowo, o ile było to możliwe wskazano na trzy cele drugorzędne, które powinny znacznie przyspieszać rozwój w danym obszarze.

Na podstawie tak zhierarchizowanych celów o których mowa w rozdziale 11. określono priorytety w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno-gospodarczego i zapisano je poniżej.

G O S P O D A R K A

Priorytetem w obszarze gospodarczym jest podjęcie działań promocyjnych w kierunku wykorzystania położenia i stanu środowiska naturalnego dla rozwoju działalności gospodarczej mieszkańców Gardei oraz wykorzystanie walorów dobrego położenia Gardei w bliskim otoczeniu Sadlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, atrakcyjnych jezior oraz bliskości Kwidzyna do rozwoju turystyki i agroturystyki, przy jednoczesnym podjęciu działań w kierunku tworzenia warunków dla absorpcji środków funduszy strukturalnych i wspierania przedsiębiorczości.

I N F R A S T R U K T U R A

Priorytetem w tym obszarze jest podjęcie działań w kierunku rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Gardei oraz infrastruktury kulturalnej i sportowej przy jednoczesnym intensywnym działaniu na rzecz rozbudowy sieci wodno - kanalizacyjnej miejscowości.

S P O Ł E C Z N O Ś Ć

Obszar społeczny za priorytetowe cele przyjął podjęcie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości oraz tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży oraz dorosłych. Działania te winny być wsparte przeciwdziałaniem występującym na terenie Gardei patologiom społecznym.

9. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA (INWESTYCJE)

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania, a jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata. Działalność miejscowości Gardeja koncentrować będzie się na trzech obszarach:

- **GOSPODARKA,**
- **INFRASTRUKTURA,**
- **SPOŁECZNOŚĆ.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (gospodarka, infrastruktura, społeczność) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele.

Cele pierwszorzędne - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo (rozwoju danego obszaru) nie jest możliwe. Przewidziano, że czas realizacji tych celów z przyporządkowanymi tym celom inwestycjami powinien się zamknąć przed 2013 rokiem.

Cele drugorzędne to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwój danego obszaru), a czas realizacji tych celów łącznie z przypisanymi im inwestycjami może wykroczyć poza rok 2013.

Kierunki działania (**INWESTYCJE**) zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

Jednocześnie zidentyfikowane inwestycje niezbędne do realizacji na terenie miejscowości Gardeja zhierarchizowano dla zbudowania podstaw logicznego uporządkowania celów i kierunków (inwestycji) w poszczególnych obszarach rozwoju społeczno – gospodarczego. Hierarchizacja ta poprzedza późniejsze tabele z celami i przyporządkowanymi im działaniami.

Tabela 11 Obszar strategiczny pn. „Gospodarka”

9.1. GOSPODARKA								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania promocyjne w kierunku wykorzystania położenia i stanu środowiska naturalnego dla rozwoju działalności gospodarczej mieszkańców Gardei.</i>			<i>Wykorzystać walory dobrego położenia w bliskim otoczeniu Sadlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, atrakcyjnych jezior oraz bliskość Kwidzyna do rozwoju turystyki i agroturystyki.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku tworzenia warunków dla absorpcji środków funduszy strukturalnych i wspierania przedsiębiorczości.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.	Promocja położenia Gardei w otoczeniu głównych ciągów komunikacyjnych, miejsc i obszarów inwestowania.	Promocja potencjału gospodarczego i turystycznego Gardei na arenie krajowej i międzynarodowej.	Rozbudowa infrastruktury turystycznej nad Jeziorem Kamień (stanie wędkarskie, przystanie kajakowe itp.).	System ulg podatkowych.	Doradztwo i szkolenia na rzecz pozyskania środków UE na rozwój gospodarstw agroturystycznych.	Opracowanie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gardei dla lokalizowania małej i średniej przedsiębiorczości oraz uzbrajania terenów.	Realizowanie procesów przygotowawczych dla absorpcji środków UE (projekty, studia wykonalności).	Edukacja bezpośrednich beneficjentów (np. rolnicy, prowadzący działalność gospodarczą).

Tabela 12 Obszar strategiczny „Infrastruktura”

9.2. INFRASTRUKTURA								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Gardei.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno – kanalizacyjnej Gardei.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Rozbudowa terenu rekreacyjno – wypoczynkowego na bazie istniejącego parku.	Urządzenie placów zabaw dla dzieci.	Oczyszczanie i dalsze zagospodarowanie turystyczne Jeziora Kamień.	Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gardei.	Rozbudowa sieci rozdzielczej kanalizacji sanitarnej.	Wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowych na PE.	Budowa boiska sportowego przy Zespole Szkół w Gardei.	Budowa boiska treningowego do piłki nożnej z trybunami.	Budowa sceny nad Jeziorem Kamień.
Cele drugorzędne								
<i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.</i>			<i>Stwarzać warunki do przeciwdziałania dekapitalizacji majątku stanowiącego zasób kulturowy i historyczny Gardei.</i>			<i>Tworzyć warunki do rozwoju znaczenia turystycznego Gardei.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Rozbudowa oświetlenia drogowego.	Budowa i przebudowa (utwardzenie) dróg lokalnych oraz ciągów pieszo – rowerowych.	Budowa chodników przy drogach gminnych.	Promocja Gardei oparta na wartościach historycznych i kulturowych.	Renowacja wieży kościelnej (punkt widokowy, izba regionalna).	Uporządkowanie architektoniczne centrum miejscowości w oparciu o dawny wygląd miejscowości.	Likwidacja i monitoring „dzikich wysypisk śmieci” w parku oraz terenach przyjeziornych.	Tworzenie ścieżek przyrodniczych oraz szlaków turystycznych związanych z walorami turystycznymi Sadlińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Jeziora Kamień.	Rozwój Gospodarstw Agroturystycznych.

Tabela 13 Obszar strategiczny „Społeczność”

9.3. SPOŁECZNOŚĆ								
Cele pierwszorzędne do roku 2013								
<i>Działać na rzecz poprawy bezpieczeństwa oraz porządku publicznego na terenie miejscowości.</i>			<i>Stworzyć warunki dla wszechstronnego rozwoju edukacyjnego dzieci i młodzieży oraz dorosłych.</i>			<i>Przeciwdziałać patologiom społecznym występującym na terenie Gardei.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Eliminacja zagrożeń wynikających ze zwiększenia natężenia ruchu kołowego przy głównych ciągach komunikacyjnych.	Opracowanie programu monitoringu i egzekucji prawa w zakresie gospodarki odpadami przez właścicieli obiektów.	Zwiększenie działań prewencyjnych (Policja oraz kadra nauczycielska).	Zwiększenie dostępu do nauki dzieci i rodzin o niskich dochodach.	Stworzenie systemu edukacji dorosłych (profilaktyka zdrowotna, edukacja ekologiczna, prekwalfikacja zawodowa) w oparciu o bazę lokalową Gminnego Ośrodka Kultury.	Wykorzystanie bazy oświatowej dla dalszej organizacji zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	Edukacja nt. potencjalnych zagrożeń (narkomania, alkoholizm) na poziomie ostatnich klas szkoły podstawowej i gimnazjum.	Utworzenie sprawnego systemu monitoringu środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Tworzenie programów profilaktycznych i współpraca z organizacjami działającymi w Gardei w zakresie ich realizacji.
Cele drugorzędne								
<i>Działać na rzecz zwiększenia integracji oraz aktywności społeczności lokalnej.</i>			<i>Zabezpieczyć warunki do właściwego funkcjonowania służby zdrowia i opieki zdrowotnej.</i>			<i>Stworzyć warunki do dalszego zmniejszania bezrobocia na terenie Gardei.</i>		
Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)			Kierunki działania (inwestycje)		
Wspieranie rozwoju zainteresowań artystycznych i kulturalnych mieszkańców.	Wsparcie powstawania nowych i działalności istniejących lokalnych organizacji.	Organizacja imprez kulturalnych i rekreacyjnych.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi dla realizacji programów profilaktyki chorób nowotworowych.	Zwiększenie dostępności do specjalistycznych usług medycznych.	Organizacja „białych niedziel” w oparciu o współpracę ze środowiskiem Akademii Medycznej w Gdańsku.	Promocja samozatrudnienia.	Organizacja kursów prekwalfikacji zawodowej.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców Gardei.

10. WYBRANY WARIANT ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI GARDEJA

10.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach wskazano 15 celów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno-gospodarczego miejscowości Gardeja.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się sześcioma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, z jakiego obszaru pochodziły.

Dwa najważniejsze z tych sześciu celów określono mianem **celów strategicznych** dla rozwoju społeczno - gospodarczego miejscowości Gardeja.

Umownie przyjęto, że na rzecz celów strategicznych winno się wydatkować około 50% tzw. potencjału inwestycyjnego, przez który rozumie się nie tylko środki budżetu gminy przeznaczone na inwestycje, w tym na terenie Gardei, ale również inne pozyskane środki pozabudżetowe takie jak fundusze strukturalne, kredyty i środki partnerów prywatnych w ramach tzw. PPP.

Na **cele niezbędne** przeznaczają się pozostałe 50% tego potencjału.

Podział ten ma charakter umowny i ma podkreślić rangę poszczególnych poziomów zidentyfikowanych w wariacie celów.

W ten sposób dokonano hierarchizacji celów i w przypadku miejscowości Gardeja wybrano wariant rozwoju, którego celami strategicznymi są działania w kierunku rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej oraz rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Gardei.

Tabela 14 Wybrany Wariant Rozwoju

<p>CELE STRATEGICZNE</p>	<p><i>Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej.</i> I A</p>		<p><i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Gardei.</i> I B</p>	
<p>CELE NIEZBĘDNE</p>	<p><i>Podjąć działania promocyjne w kierunku wykorzystania położenia i stanu środowiska naturalnego dla rozwoju działalności gospodarczej mieszkańców Gardei.</i> II A</p>	<p><i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno – kanalizacyjnej Gardei.</i> II B</p>	<p><i>Stwarzać warunki do przeciwdziałania dekapitalizacji majątku kulturalny i historyczny Gardei.</i> II C</p>	<p><i>Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.</i> II D</p>

11. CELE STRATEGICZNE I CELE NIEZBĘDNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁANIA

Wariant rozwoju obejmuje 6 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia społeczno-gospodarczego miejscowości Gardei. Poszczególnym zidentyfikowanym w wariantcie celom przypisano kierunki działań.

CEL STRATEGICZNY – I A

Podjąć działania w kierunku budowy i rozbudowy infrastruktury kulturalnej i sportowej.

Opis kierunków działań:

1. Remont i wyposażenie Sali widowiskowej w Gminnym Ośrodku Kultury w Gardei.
2. Budowa boiska treningowego do piłki nożnej z trybunami.
3. Budowa sceny nad Jeziorem Kamień.

CEL STRATEGICZNY – I B

Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej w Gardei.

Opis kierunków działań:

1. Rozbudowa terenu rekreacyjno – wypoczynkowego na bazie istniejącego parku.
2. Urządzenie placów zabaw dla dzieci.
3. Oczyszczanie i dalsze zagospodarowanie turystyczne Jeziora Kamień.

CEL NIEZBĘDNY – II A

Podjąć działania promocyjne w kierunku wykorzystania położenia i stanu środowiska naturalnego dla rozwoju działalności gospodarczej mieszkańców Gardei.

Opis kierunków działań:

1. Wspieranie tworzenia grup producenckich i innych form wsparcia dla lepszego wykorzystania potencjału istniejących gospodarstw rolnych.
2. Promocja położenia Gardei w otoczeniu głównych ciągów komunikacyjnych, miejsc i obszarów inwestowania.
3. Promocja potencjału gospodarczego i turystycznego Gardei na arenie krajowej i międzynarodowej.

CEL NIEZBĘDNY – II B

Podjąć działania w kierunku rozbudowy sieci wodno – kanalizacyjnej Gardei.

Opis kierunków działań:

1. Rozbudowa oczyszczalni ścieków w Gardei.
2. Rozbudowa sieci rozdzielczej kanalizacji sanitarnej.
3. Wymiana sieci wodociągowej z rur azbestowych na PE.

CEL NIEZBĘDNY – II C

Stwarzać warunki do przeciwdziałania dekapitalizacji majątku stanowiącego zasób kulturalny i historyczny Gardei.

Opis kierunków działań:

1. Promocja Gardei oparta na wartościach historycznych i kulturowych.
2. Renowacja wieży kościelnej (punkt widokowy, izba regionalna).
3. Uporządkowanie architektoniczne centrum miejscowości w oparciu o dawny wygląd miejscowości.

CEL NIEZBĘDNY – II D

Podjąć działania w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej.

Opis kierunków działań:

1. Rozbudowa oświetlenia drogowego.
2. Budowa i przebudowa (utwardzenie) dróg lokalnych oraz ciągów pieszo – rowerowych.
3. Budowa chodników przy drogach gminnych.

12. WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Tabela Wieloletniego Planu Inwestycyjnego zawiera przedsięwzięcia inwestycyjne, które zostały uzgodnione przez Radę Sołecką i mieszkańców miejscowości Gardeja, jako propozycje do Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Gardeja.

Mieszkańcy Gardei wskazali jako zadanie priorytetowe „Remont i wyposażenie Sali widowiskowej w Gminnym Ośrodku Kultury w Gardei”.

Umieszczone przedsięwzięcia zostały zaplanowane na lata 2009-2018 i będą realizowane w ramach zadań własnych gminy i w oparciu o Wieloletni Plan Inwestycyjny. Nieliczne z tych zadań będą finansowane przez Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Natomiast inne inwestycje sfinansowane będą przy udziale budżetu gminy i dostępnych funduszy pozabudżetowych.

Część wskazanych przedsięwzięć inwestycyjnych nie posiada jeszcze dokumentacji technicznej, która sporządzana będzie systematycznie w miarę przekazywanych środków przez gminę.

Tabela 15 Wieloletni Plan Inwestycyjny - (wartość inwestycji w PLN)

L.p.	Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania
1.	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno – sportowo – wypoczynkowej w Gardei	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, kulturalnej i sportowej w Gardei	Możliwości miłego i aktywnego spędzania wolnego czasu, ale również zapewnienie warunków dla realizacji przedsięwzięć kulturalnych i sportowych	2009 - 2010	725 000,00 środki własne oraz PROW
2.	Renowacja wieży kościelnej (punkt widokowy, izba regionalna)	Przeciwdziałania dekapitalizacji majątku stanowiącego zasób kulturalny i historyczny Gardei.	Zagospodarowanie wieży kościelnej na punkt widokowy izbę regionalną, która wpłynie na utrzymanie ładu przestrzennego i estetyki miejscowości	2010	300 000,00 środki własne oraz dotacje zewnętrzne
3.	Remont i wyposażenie Sali widowiskowej w Gminnym	Budowa i rozbudowa infrastruktury	Modernizacja ośrodka kultury wpłynie na podwyższenie jakości	2011	136 000,00 środki własne oraz PROW

L.p.	Nazwa zadania	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i wskazanie źródła jej pozyskania
	Ośrodka Kultury w Gardei – <u>zadanie priorytetowe</u>	kulturalnej.	życia i promocji kultury		
4.	Urządzenie placów zabaw dla dzieci	Poprawa bezpieczeństwa dzieci podczas gier i zabaw oraz rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej	Możliwości miłego i aktywnego spędzania wolnego czasu	2012 - 2013	50 000, 00 Środki własne oraz dotacje zewnętrzne
5.	Poprawa jakości wody jeziora Kamień	Poprawa jakości wody	Wzrost ruchu turystycznego poprzez otwarcie kąpieliska nad jeziorem Kamień	2014	50 000,00 Środki własne oraz dotacje zewnętrzne
6.	Rozbudowa oświetlenia	Poprawa bezpieczeństwa w miejscowości Gardeja	Rozwój infrastruktury drogowej	2015	20 000,00 Środki własne
7.	Budowa (utwardzenie) dróg lokalnych	Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego	Rozwój infrastruktury drogowej	2016	800 000,00 Środki własne oraz dotacje zewnętrzne
8.	Wykonanie dokumentacji architektonicznej centrum miejscowości w oparciu o przedwojenny wygląd „starego miasta”	Przeciwdziałania dekapitalizacji majątku stanowiącego zasób kulturalny i historyczny Gardei.	Poprawa estetyki i wartości historycznych miejscowości poprzez wykonanie dokumentacji technicznej centrum miejscowości opartej o wygląd „starego miasta”	2016 - 2018	150 000,00 środki własne oraz dotacje zewnętrzne

13. OPIS ZADANIA PRIORYTETOWEGO

ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY

REKREACYJNO - SPORTOWO – WYPOCZYNKOWEJ W GARDEI

Zadaniem priorytetowym, przewidzianym do realizacji w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie „LEADER”, jest „Remont i wyposażenie Sali widowiskowej w Gminnym Ośrodku Kultury w Gardei”.

Remont i wyposażenie Sali widowiskowej w Gminnym Ośrodku Kultury w Gardei polegała będzie na wykonaniu następujących zadań:

- Remont sali widowiskowej w Gminnym Ośrodku Kultury w Gardei (Wykonaniu posadzki, malowanie ścian i sufitów, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej instalacja elektryczna i c.o.;
- Oświetlenie sceny (most świetlny);
- Zakup i montaż kurtyny głównej;
- Zakup krzeseł konferencyjnych.

Planowane w ramach ww. projektu przedsięwzięcia inwestycyjne realizowane będą na nieruchomościach będących własnością Gminy Gardeja.

Realizacja inwestycji odgrywać będzie dużą rolę dla społeczności lokalnej, związaną przede wszystkim z ofertą kulturalną (w postaci przedstawień kulturalnych, muzycznych, prowadzeniu warsztatów teatralnych, kabaretów, organizowaniu przeglądów amatorskich teatrów itp.), jak i komfort uczestników organizowanych przedsięwzięć kulturalnych. Przyczyni się to również do sprostania oczekiwaniom społecznym. Procentować to będzie w przyszłości możliwością organizacji większych imprez kulturalnych o szerszym ponadregionalnym zasięgu.

Zadanie poprawi warunki funkcjonowania ośrodka kultury dzięki czemu będzie mógł wzbogacać swoją ofertę kulturalną.

Łącznie koszt zadania priorytetowego będzie wynosił 136 000,00 zł. Jego realizacja jest planowana od marca 2011r. do czerwiec 2011r. określenie kosztów będzie możliwe dopiero po opracowaniu kosztorysu inwestorskiego dla przedmiotowej inwestycji.

14. ZBIORCZE ZESTAWIENIE KOSZTÓW ZADANIA PRIORYTETOWEGO

1. Remont Sali widowiskowej.

98 527,94 PLN

2. Zakup wyposażenia Sali widowiskowej.

35 430,00 PLN

Łączne nakłady:

133 957,94 PLN +nadzór inwestorski 2 042,06 zł = 136 000,00 zł

15. WDRAŻANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA

Tabela 16 Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Gardeja

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedłożenie Raportu z Planu Odnowy Miejscowości Gardeja przedstawicielom Zebrania Wiejskiego	Wójt	czerwiec 2010
2. Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Gardeja przez Zebranie Wiejskie	Zebranie Wiejskie	czerwiec 2010
3. Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Gardeja na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	czerwiec 2010
4. Opracowanie strony www sołectwa Gardeja w Internecie z zamieszczeniem Planu Odnowy Miejscowości Gardeja	Wójt	Lipiec 2011
5. Opracowanie dokumentacji technicznych ze szczególnym uwzględnieniem projektów i zadań mogących uzyskać wsparcie z funduszy strukturalnych	Wójt	Grudzień 2010
6. Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w WPI	Wójt, Rada Sołecka	Do roku 2018

16. MONITOROWANIE PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA

Tabela 17 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Gardeja

ZADANIE	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN REALIZACJI
1. Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji projektów i zadań zamieszczonych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym	Rada Sołecka	Co sześć miesięcy począwszy od miesiąca czerwca 2010 roku na ręce przedstawicieli Zebrania Wiejskiego
2. Ocena realizacji WPI	Rada Sołecka	Przed sesją absolutoryjną każdego roku
3. Organizacja debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej program dla oceny jego aktualności	Rada Sołecka	Raz na dwa lata

* - Ze względu na zmieniającą się sytuację społeczno – gospodarczą na skutek zdarzeń wcześniej nieprzewidywalnych lub z innych ważnych powodów Plan Odnowy Miejscowości Gardeja może zostać skorygowany w każdym z jego rozdziałów, o ile wniosek z uzasadnieniem złoży jeden z członków Rady Sołeckiej na ręce Przewodniczącego Rady Sołeckiej. Wniosek taki Przewodniczący Rady Sołeckiej poddaje procedurze uchwalania dokonywanego przez Zebranie Wiejskie i zatwierdzania przez Radę Gminy.

17. PUBLIC RELATIONS PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI GARDEJA

Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości Gardeja wśród przyszłych beneficjentów, wykonawców i decydentów, opierać się będzie o trzy formy komunikacji:

- Internet
- Prasa lokalna i centralna
- Promocja i reklama bezpośrednia

Internet będzie głównym dostawcą informacji o Planie Odnowy Miejscowości Gardeja. W witrynie internetowej Gminy Gardeja zostanie utworzona podstrona poświęcona Planowi Odnowy Miejscowości Gardeja z zamieszczonym dokumentem w plikach pdf.

Internet służyć będzie również komunikacji pomiędzy bezpośrednio odpowiedzialnym za wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Gardeja (Urzędem Gminy Gardeja), a zainteresowanymi podmiotami samorządowymi, biznesowymi i organizacjami pozarządowymi.

Prasa lokalna i centralna służyć będzie jedynie upowszechnianiu informacji w różnych kręgach potencjalnych beneficjentów i wykonawców Planu Odnowy Miejscowości Gardeja o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego monitorowania i wdrażania, kierując do źródła informacji, jakim będzie Internet.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana do wybranych, potencjalnych wykonawców, inwestorów zidentyfikowanych na podstawie analizy przedsięwzięć inwestycyjnych zawartych w Planie Odnowy Miejscowości Gardeja.

Powyższa promocja i reklama polegać będzie na bezpośrednim zapraszaniu do negocjacji wybranych podmiotów, mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zamierzeń Planu Odnowy Miejscowości.

18. WYKAZ TABEL, RYSUNKÓW I WYKRSÓW

Tabela 1 Miejscowość w statystyce	8
Tabela 2 Struktura gruntów według klas bonitacyjnych w m. Gardeja.....	8
Tabela 3 Struktura ludności gminy Gardeja i miejscowości Gardeja wg wieku - stan na koniec 2006 r.....	10
Tabela 4 Struktura ekonomiczna ludności w gminie Gardeja i w miejscowości Gardeja - stan na koniec 2006 r.	10
Tabela 5 Struktura prowadzonej działalności gospodarczej.....	11
Tabela 6 Struktura gospodarstw rolnych.....	12
Tabela 7 Bezrobotni w gminie Gardeja i miejscowości Gardeja wg stanu na 31.12.2005 r. i 31.12.2006 r.	13
Tabela 8 Bezrobotni w gminie Gardeja i miejscowości Gardeja według wykształcenia wg stanu na 31.12.2005 r.	13
Tabela 9 Bezrobotni w gminie Gardeja i miejscowości Gardeja według wykształcenia wg stanu na 31.12.2006 r.	13
Tabela 10 Stopa bezrobocia w %	13
Tabela 11 Obszar strategiczny pn. „Gospodarka”.....	35
Tabela 12 Obszar strategiczny „Infrastruktura”	36
Tabela 13 Obszar strategiczny „Społeczność”	37
Tabela 14 Wybrany Wariant Rozwoju.....	39
Tabela 15 Wieloletni Plan Inwestycyjny - (wartość inwestycji w PLN).....	42
Tabela 16 Harmonogram wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Gardeja.....	46
Tabela 17 Harmonogram monitorowania Planu Odnowy Miejscowości Gardeja	47
Rysunek 1 Położenie Gardei.....	7
Wykres 1 Liczebność ludności miejscowości Gardeja w latach 2000 – 2006.....	10